

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetést ár helyben és vidékre:
Egy hóra 1 korona 60 fillér, negyedévre 5 korona,
félévre 10 korona, egész évre 20 korona.
Megjelenik kivétel nélkül minden nap.

Felolvasó szerkesztő és lapfajdos:
THAN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Debrecen, Kossuth-utca 3. sz., 1-ső emelet
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület)
Egyes szám ára 6 fillér.

Az olaszok tiroli erőlködése is hiábavaló.

Soissonnál veszteséget szenvedtek a franciák.
Német buvárhajók bombázták Benghazit. —

A vezérkar jelentése.

Budapest, június 21. (Keleti harctér.) A galíciai—wolyiniárcvonal egyes szakaszain az ellenség tűzéri tevékenysége nagy kaliberű ágyúk közreműködésével láthatóan növekedett, a repülőtevékenység is élénkebb volt itt.

(Olasz harctér.) A hétközség fensikján a tegnapi nap nyugodtabban telt el. Az itteni harcok eredménye június 10-ike óta foglyokban 16 tiszt és 650 főnyi legénység, továbbá hét géppuska. A Colbricon területen sikeres kéziránátharcok a lagazói állás előterében rohamosztagaink megakadályozták az ellenséget abban, hogy egy robbantási tölcéért megszálljon. A Karszt-fensíkon megghusítottunk kisebb ellenséges vállalkozásokat.

(Délkeleti harctér.) Helyenként bandákai harcoltunk.

Németország harcai.

Ludendorff első főszállásmester jelentése.

Berlin, június 21. (Nyugati harctér.) Ruprecht trónörökös hadserege: Flandriában és Artoisban kedvezőbb látási viszonyok folytán a tűzéri harc széles arcvonalon csak este volt élénk helyenként a sötétség beállta után is tartott. A tengerpart közelében egy éjjeli rajtaütés alkalmával számos angol foglyot szállítottunk be. Hoogenál Yperntől keletre tegnap és ma reggel visszavertünk erős angol fedderítő előretöréseket. Vermelesnél és Loosnál is megghusítottunk az ellenség vállalkozásait. A német trónörökös hadserege: Vauxaillonál, Soissonnál északra tegnap rövid erős aknavető előkészítés után rajnavidékekből és braunschweigiakból álló nehány ezredünk századai 1500 méter szélességben rohammal elfoglalták a franciák állásait. Az ellenséges vonalakba való betörésünk, amelyet bevált rohamcsapatunk tűzéri tevékenységünk és repülőnk jól támogattak, az ellenség teljesen meglepte. Nehány rohamcsapatunk az összekötő utakon át egészen a tartalékig nyomult előre és ott foglyokat ejtett. Az ellenség véres veszteségei súlyosak, több, mint 116 foglyot és 16 géppuskát szállítottak be, nehány aknavető felrobbantottunk, az elfoglalt árkokban a nap folyamán visszavertünk a franciák heves ellentámadásait. Az ellenség Hurtebise majortól északnyugatra erős előkészítő tüzelést kezdett; a támadás megsemmisítő tüzelésünk folytán elmaradt. A Su'ppes keleti partján este igen élénk volt a tűztevékenység. A keleti Champagneban és az Argonek nyugati szélén rohamcsapatunk a franciák vonalaiból több foglyot hoztak magukkal. Albrecht württembergi herceg hadserege: Nem volt lényeges esemény.

(Keleti harctér.) Lutsknál, a Zlota-Lipa mentén, a Narajovkánál és a Dnjestertől délre az orosz tűzéri tevékenysége is ennek megfelelően a miénk is élénkebb volt, mint az utóbbi időben, több helyen elűztünk orosz portyázó csapatokat.

(Macedon arcvonal.) A Struma-lapályon bolgár őrsöknök angol gyalogos és lovas századokkal vívott ütközetei az ellenség visszavonulásával végződtek.

Az angol sztrájkok.

Berlin, június 21. Az angol lapok a legutóbbi hetekben lefolyt sztrájkmozgalmakról megállapítják, hogy a munkáslázadások igen széleskörűek voltak és tízezrekre rugott azok száma a hadiszergyárakban is, akik a munkát abbahagyták. A sztrájk következtében a hadiszergyártás terén komoly fennakadás történt.

Egy olasz vár bombázása.

Berlin, június 21. (Hivatalos.) Május 30-ikán egy tengeralattjárónk 40 gránátot lőtt Benghazit olasz várra, amely az észak-afrikai tengerparton fekszik. Elsősorban a kikötői műveket, majd a szikratáviróállomást vette látható eredménnyel tűz alá. A városban a bombázás után nagy tüzeket figyeltünk meg.

Ujabb hajóelöljeszjések.

Berlin, június 21. A Wolff-ügynökség jelenté: Az angol csatornában újból 31.5000 bruttótonna hajóért súlyosítottak el tengeralattjáró naszádaink. Az elöljeszített hajók között volt a többi között az erősen megrakott Vega angol (azelőtt német) gőzös, egy megrakott angol gőzös, amely a 7241 tonnás Knight Compagnonhoz hasonlított és valószínűleg vele azonos volt, egy 400 tonna szemet szállító olasz fellegyverzett gőzös, a Vigoreux francia vitorlás, vasércszállítómánnyal Angliába, egy nagy ismeretlen fellegyverzett gőzös, egy legalább 500 tonnás olaszszállító gőzös és két nagy, erősen megrakott gőzös utban Havre felé, amelyeket a kísérő menetből kilőttünk.

A tengerészeti vezérkar főnöke.

Az oroszországi helyzet.

A külön béke felé.

Stockholm, június 21. Moszkvában a szocialista Bolsevik-párt gyűlésén rendkívül izgalmas jelenetek folytak le. A szónokok szenvedélyesen izgattak a háború folytatása ellen. A szónokok egyenesen arra szólították fel a katonákat, hogy bajonettjeiket ne a német katonák, hanem az orosz kormány és a kapitalisták ellen fordítsák.

Az osztrák kormányválság.

Bécs, június 21. Az osztrák kormányválság megoldásának nagy akadályai vannak, mert a kerszetényszocialisták elutasították a megoldást. Az álláspontjuk röviden az: Mi spártaiak vagyunk és az az álláspontunk, hogy a jelenlegi idő nem alkalmas parlamenti kormányzásra!

Ma a Reichsrath előtt több száz munkásszony tüntetett, azonban a rendőrség feloszlatta a csoportosulást.

— Nem új minisztereket, kenyeret adjanak nekünk! — kiáltották az asszonyok.

Bécs, június 21. A parlamentben bejelentették, hogy a miniszterelnök kérte a királyt, hogy fogadja el a kormány lemondását és más személyiséget bizzon meg a kormányalakítással.

Megnyílt a Ház.

Az új kormány bemutatkozása.

Budapest, június 21.

Ma délután mutatkozott be az országgyűlés mindkét házában az Eszterházy-kormány és a fogadtatás minden várakozáson felül sikerült. Különösen a képviselőház ülése iránt mutatkozott óriási érdeklődés.

Az ülés.

Szász Károly alelnök nyitotta meg az ülést. Angyal József háznagy vezette be a terembe a kormány tagjait. Legelől jött Eszterházy Mór, utána Szurmay Sándor és a többi miniszterek és államtitkárok. A baloldal tapsolt.

Eszterházy röviden bejelentette, hogy legkegyelmesebb királyi kézirat érkezett, melyet Vermos jegyző olvasott fel. Az országgyűlés összehívásáról szól. Alig fogott a felolvasásához a jegyző, a baloldal lelkesen éljenzte a királyt. A lelkesedés átragadt a munkapártra is és a Ház viharosan tüntetett a király mellett.

Szász Károly alelnök bejelentette ezután állásáról való lemondását; azonban kijelenti, hogy a miniszterelnök kérésére lemondását a sürgős javaslatok letárgyalásáig visszavonja. Ezután a jegyzők felolvasták a régi kormány felmentésére és az új kormány kinevezésére vonatkozó királyi kéziratokat.

Az új kormány programja.

Eszterházy Mór gróf miniszterelnök mondotta el ezután az új kormány programját. Megállapítja, hogy a kormány létjogosultsága az általános választójog megalakítása. Hosszas nyilatkozott ezután az állami szükségletekről, a királyi kéziratban vázolt, népjóléti intézkedésekről, amelyeknek megvalósítása a kormány főtevékenységeit képezi; így a rokkantak, hadi árvák és özvegyek ellátásának szabályozása kerül legelső sorban tárgyalásra. Ismertette ezután az ország pénzügyi helyzetét, majd a többtermelés szükségességét hangoztatta. A kormány meg akarja valósítani a közszolgálatban álló alkalmazottak fizetésrendezését, a tisztviselők pragmatikáját, végül az oláh dulta Erdély helyreállítását. Ezután ismertette a termés betakarításánál szükséges kormányzati intézkedéseket. A kormány minden eszközzel biztosítani fogja az ország élelmezési szükségleteinek zavartalan kiszolgáltatását. Feltétlenül biztosítani kívánja a téli szénszükségletet. Németországgal a kereskedelmi szerződés végleges megkötését a kormány a jövő országgyűlésnek tartja fenn. Különös gondot kíván fordítani a gyermekvédelemre, a lakásviszonyok javítására, a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyának rendezésére. Meg akarja valósítani a kormány a kath. autonómiát, revízió alá veszi a sajtótörvényt.

Ismertette ezután a választójog reformjára vonatkozó álláspontját. A választó jogosultság korhatárát a 24. életévhez kotti a Károly-keresztesek kivételével. A törvényhatósági városokon kívül titkos lesz a választás mindenütt, ahol nagyobb számban van képviselve az értelmiség. A választási lajstromokat hi-

választási bizottság. Nem pedig jelezte utján. A választási jelvényeket és zászlókat a kormány törvényileg kívánja eltiltani, mert ezzel biztosítani akarja a választások tisztaságát. Reméli, hogy a többség nem akadályozza meg a reform megalkotását. De ha mégis megakadályozná, kész a többségi érvényesítésére a parlamentet feloszlatni és az új választásokat elrendelni. (Nagy zaj a jobboldalon, taps a baloldalon.) Végül kéri a házast, hogy a pénzügyminiszter javaslatait mielőbb szavazza meg. (Viharos taps a baloldalon.)

Apponyi beszéde.

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatási miniszter kijelenti, hogy a kiegyezés kérdéseiben a kormány felmutatja a jövő országgyűlés teljes akciósabadságát a magyar gazdasági önállóság kiküzdésére. Szokatián elögnak tartja, hogy olyan kormány lett tagja, melynek fejével és számos tagjával nincs egy véleményen e kérdésben, de a választójog és a szociális kérdések egész sorozatában teljes egyetértésben van vele. Ez teszi lehetővé az együttműködés lehetőségét.

Tisza a lemondásáról.

Tisza István gróf (a munkapárt tunteleg eljövni) a parlamenti formának tesz eleget, minden lemondásának okaival foglalkozik. A választójog kérdésében a kormány megtette előterjesztését, de aggályait nem sikerült legyőznie. Ezért mondott le és ezért adta át helyét oly kormánynak, mely a választójog kérdésében messzebb ment Normális időkben új választásokat tartani egyszerűbb dolog lenne, a világháború közepén azonban országos választásokat tartani lehetetlen. Mikor a hősök, akiknek választójoga miatt a kérdést felszínre hozták, nincsenek idehaza, hogyan lehet akkor a nemzet itéletét provokálni? A legborzasztóbb felelősség hárul a kormányra, ha magatartásával belekényszerítene az országot az új választásba. Ezért figyelmezteti a kormányt, kerüljön minden lépést, mely a választási küzdelmet rájuk kényszerítene. Ezzel szemben azonban reá és pártjára nézve fennáll az a kötelesség, hogy a háború alatt megszavazza az általános szükségleteket és megadja a kormánynak mindent, ami a nemzet presztizsét emeli. Ezt a kérdést megkönnyíti az új miniszterelnök szimpatikus egyénisége, aki eddig távol állott a politikai szenvedélyektől. Dacára az egymást elválasztó, széles meggyének, meg kell találni a megértés útját. (Helyeslés.) Rövid megjegyzéseket tesz ezután a szőnyegen levő kérdésekre, a hadiárva és özvegyek, a rokkantak segélyezésére, a családi pótlék felbecsülésére, az előlptetések javítására. Mind-ezeket a lemondott kormány már kellőképp előkészítette. Gazdasági kérdések terén a kormány nagyjában helyes alapon áll, de sajnálattal nélkülözti a társadalomhoz intézendő, komoly intelmet. A világ háború a nemzeti vagyon oly hatalmas részét emészti fel, hogy bár vérrrel kivívtuk a győzelmet, de gazdasági téren elbukunk. A miniszterelnök felfogása az élelmezés kérdésében optimista. Félt, hogy kijelentései nagy reményeket ébresztenek a közönség körében, holott a cél az, hogy a népet takarékosságra kényszerítsék. Furcsának tartja, hogy Apponyi nem szolidáris a kormánnyal. Ezután áttér a választójogra; a 24 éves korhatárt és Károly-keresztések választójogát legalább olyan nemzeti veszedelemnek tartja, mint azt, mikor az öreg, hős katonát itt egyszer lehazaárulózták. Reméli, hogy az Isten, aki ezer esztendőn át megtartotta az országot, megvédelmezi ezután is. Reméli, hogy az a választóreform, melyet a kormány tervez, nem valósul meg. (Nagy zaj.) Hogy milyen a választói törvény, a nemzetnek kell határoznia. Nem szabad a király szentsége személyét belevinni a vitába, mert az ő neve a pártok felett áll. (Nagy zaj, az elnök rendroutasítja Hedervári Lehel.)

Ezután áttér Tisza a Reichsrathban nap nap után megismétlődő, vakmerő támadásokra Magyarország területi integritása ellen. Ez ellen se az osztrák kormány, se a Reichsrath elnöksége nem lépett fel, megakadályozni nem tudták. Hands off!-ot (fel a kezét!) kell kiáltani innen azoknak, akik Magyarország területi integritása és a monarchiában elfoglalt dualisztikus állása ellen követnek el merényletet. Reményét fejezi ki, hogy a miniszterelnök cselekedettel fog visszavágni. (Viharos eljenzés)

Bakonyi felszólalása.

Bakonyi Samu az egyesült függetlenségi és 48-as párt nevében kijelenti, hogy ők is a legerélyesebben tiltakoznak minden, a dualizmus elleni merénylet ellen. Pártja elveinek fenntartásával támogatja a kormányt, mert megakarja valósítani a sarkalatos követelést, az általános, titkos választójogot.

Horvátok álláspontja.

Prjachevich Tivadar gróf előbb horvátul, majd magyarul kijelenti, hogy a demokratikus átalakulásnak a horvát nemzet örül. Az ő közjogi sérelmük csak az, hogy nem horvát ember ül a horvát miniszteri székben, azonban a miniszterelnök ígérete megnyugtatja.

Andrássy a választójogról.

Andrássy Gyula gróf az alkotmánypárt nevében kijelenti, hogy támogatni fogja a kormányt és bebizonyítja, hogy hűve annak a választójognak, melyet a közelmúltban még ellenzett. Helyesli, hogy a kiegyezés kérdésében a jövő országgyűlés szabadkezelt nyer. A választójog megoldása eminens érdeke az országnak. Olyan parlament kell, mely mögött a nemzet áll, de ez csak a választójog kiterjesztésével érhető el. A magyar munkásosztály megérdemli, hogy az alkotmány sáncaiba jusson. Ismerteti ezután a koalíció és a Fejérváry-kormány felfogását a választójog kérdésében. Sajnálja, hogy már akkor nem csinálták meg. Khuen 1910-ben ígérte, de nem valósította meg. A radikális választójogot ő is veszedelmesnek tartotta, de legalább olyan mértékben meg kell valósítani, mint Rakovszky István ajánlotta, hogy a hősök megkapják a választójogot. A nemzet ez a jogszerezés vezet a boldogabb jövőbe. A munkapárt ne makkacsodjék és ne állja útját a reformnak: hallgasson a történelem tanítására és tegye lehetővé a korszakos reform megvalósítását. (Helyeslés.)

Ezzel az ülés véget ért, a vitát holnap folytatják.

Bemutatkozás a főrendiházban.

Ma délután 6 óraker a főrendiházban is bemutatkozott az új kormány. Rudnyánszky Béla háznagy bejelentette, hogy a király elfogadta báró Jósika Samu lemondását az elnöki állásról, felkéri báró Harkányi Frigyes, hogy mint korelnök foglalja el az elnöki széket, ami megtörtént. A korelnök megnyitotta röviden az ülést és felolvasta a királyi kéziratokat.

Ezután a háznagy bevezette a terembe a kormány tagjait. Felolvasták a királyi kéziratot a régi elnökség felmentéséről és az új elnökség kinevezéséről. Elnök lett gróf Hadik-Barkóczy Endre, alelnökök Günther Antal és báró Kemény Árpád.

Az új elnök elfoglalván helyét, röviden kérte a főrendiház bizalmát. Várady L. Árpád kalocsai érsek köszönetet mond a távozó elnökségnek; az új elnökséget pedig üdvözli. Ezután gróf Eszterházy Móric megismételte a kormány programját, melyet előzőleg a képviselőházban mondott el. Apponyi Albert gróf szintén megismétli a képviselőházban elmondottakat. Széchenyi Aladár gróf bírálja a lemondott kormányrendszert. Krisztea Miron román püspök a hazai román nép nevében üdvözli a kormányt. Ráday Gedeon reflektál Széchenyi szavari. Hadik János gróf kijelenti, hogy bizalommal van a kormány iránt, amire Balthyány Tivadar válaszol, hangoztatván, hogy a választójogot követelő nép nevében foglal helyet a kabinetben. Majláth Gusztáv a katolikus klérus nevében üdvözli a kormányt. Az ülés fél 11 óraker ért véget.

Tüntetés a választójog mellett.

A parlament körül este hat óraker munkások, cigárok nagy tömegben gyülekeztek. Elégették a választójogot és a kormányt. Maio

félváltak a választójogi blokk helyisége elé ahonnan lelkesítő beszédeket intéztek hozzájuk. Ezután eloszlottak. Egy kis csoport a B Hírlap épülete elé ment s beverte az ablakokat.

A pénzügyminiszter javaslatai.

Gratz Gusztáv pénzügyminiszter a parlament mai ülésén betegrjesztette az indemnitást és a horvát pénzügyi egyezményről szóló javaslatot.

A tűzifa biztosítása.

A városi tanács újabb intézkedései.

A városi tanács már is intézkedéseket tett a közönség téli tűzifaszükségletének biztosítására. Remélhetőleg így sikerulni fog kikuszobolni azokat az anomáliákat, amelyek a múltban minden je igyekezet mellett is előfordultak.

A tűzifa-kérdés rendezésére Forster Gyula főerdőtanácsos tett részletes előterjesztést a városi tanácsnak. Előadja, hogy végre rendet kell teremteni e téren, úgy, hogy ne történhessenek meg, hogy valakinek van faultalánya és még sem tud fához jutni. Már most kell tehát gondoskodni arról, hogy a közönség télére elátassék fával és pedig ne nyers fával, hanem száraz fával. Csak egyszer kell a dolgot rendezni s azután simán vezethető. Indítványt tesz, amelyet a városi tanács a következőkben fogadott el:

Egyelőre további intézkedésig mindenféle fakütaalást az erdei faraktárakban beszüntet. Felhívja a közönséget, hogy mindenki, akinek a házipénztártól kapott utalványa (facedulája) van, azt július 15-ig az erdőmesteri hivatalnál mutassa be a faküadás sorrendjének megállapítása végett. Aki július 15-ig nem mutatja be az utalványát, az fára nem számíthat, hanem december 31-ig visszakapja a pénzt.

A városi tanács — Forster tervei alapján — elhatározta még, hogy a városi erdőkből kitermelendő fán kívül a város a szükséghez képest fát vesz, hogy a közönséget elláthassa tüzelővel. E végből összeírást tartanak, amelynek alapján kinek-kinek a faszükségletét megállapítják.

Színház.

Péntek: Gólem, dalt., 3 felv. (Bakó László fellépte.)

Szombat: Betyár kendője, népsz. 3 felv. (Bakó László fellépte.)

A színház hírel. Ma, pénteken a Nemzeti színház tagjának, Bakó Lászlónak második vendégfellépésével „Gólem” daljáték kerül színre. A Gólem alakítása legjobb szerepei közé tartozik, mellyel az idén a népoperában nagy sikert ért el, érthető tehát, hogy a debreceni közönség körében is nagy az érdeklődés a Bakó-esték iránt. Holnap, szombaton Bakó László vendágfellépésével Betyár kendője kerül színre.

A 10-ik isonzol csata az Apollóban. Minden fogalmat felülmul az a rettenetes küzdelem, mely a 10-ik isonzói csata név

APOLLO
Zenekarral
A 10-ik isonzói csata
3 részben.
Közösség a pucérjában
hétfőn 3 felvadásban.

URANIA
Péntek Szombat Vasárnap
A 10-ik isonzói csata
A felvételek a hadsereg főparancsnokság és a hadügyminiszterium engedélmevel összkészítettek, 14 operateur felvételei az első tűzvonalból.
Pergő tűz
repülőgépen Tr. est és az isonzó tőrkelato felett.
Az élő halott
dr. 3 felvadásban.
Előadások kezd. 6 és 8 óraker.

alatt játszódott le a világtörténelem feljegyzéseire. E küzdelem minden részletét, annak teljes borzalmaival ismerteti az a film, melyet 3 részben ma mutat be az Apollo. A háboruban ennél érdekesebb képet még nem produkált a kinematográfia. Életveszélyek mellett 14 pontról vették fel a borzalmaiban fenséges képet. A műsort egy kacagtató 3 felvonásos bohózat egészíti ki: „Házasság a pucérjában” címmel. Az előadások 6 és 8 órakor kezdődnek. Jegyelvétel d. e. 10 órától. A 8 órai előadásokon zenekar játszik.

Bakó László a Falu rosszában. Bakó László, a budapesti Nemzeti színház kitűnő művésze, tegnap este a Falu rosszában kezdte meg vendégszereplését. Erőteljes, pompás alakítása nagyszerűen hatott. Bakó Lászlót sokat tapsolták.

Az Apollo ma esti 8 óras előadásán zenekar játszik. — Az Apollo mai grandiozus műsorát zenekar kíséri.

Az Urania ma mutatja be a 10-ik isonzo-i csata felvételeit. Tizennégy operateur dolgozott ezen a felvételeken, a hadsereg főparancsnokság és a hadügyminisztérium engedelmével az első tűzvonalakban, a világháború ezen borzalmas csatájának részleteit látjuk magunk előtt a rohamokat, a pergőtűzet, katonáink retenthetetlen bátorságát, mellyel képesek voltak az olasz tulerőt feltartani és legyőzni. Repülőgépekről látjuk Triestet és az Isonzo torkolatát. Jegyelvétel reggeltől 10 órától.

Branting a stockholmi konferenciáról.

Mikor lehet szó békekötésről? — Kárpótlás az ententének. — A békekötés és a semleges államok.

Berlin, június 18.

A kopenhágai Politiken Brantinggal való beszélgetést közli, akinek Pétervárra tervezett útja a munkások és katonák tanácsa kiküldöttjeinek Stockholmba érkezése folytán fölöslegessé vált. Branting kijelentette, hogy Stauninggal ellentétben, a konferencia eddigi lefolyásával nem elégedett. Stauning pesszimiztikus felfogásával egyedül áll. A bizottságok munkáikat nem kezdték abban az oktalan feltevésben, hogy nyomban hozzáfoghatnak a béketárgyalásokhoz. Az bizonyos, hogy eddig sikeresen dolgoztak az internacionale helyreállításán.

— **A konferenciának az az általános meggyőződése, — mondta Branting — hogy meg kell csinálni az annexiók nélkül való békét.** Minden olyan esetben, amikor az egyes delegációk között nézeteltérés merül föl, mint például az elzászi kérdésben, a differenciák anyagának mélyebb megvizsgálására is kész. A bizottság egyelőre nem foglal állást, nehogy a tárgyalásokat megnehezítse.

Branting nem válaszolt arra a kérdésre, hogy mikorra gondolja elképzelhetőnek a békekötést.

— **Amíg a régi német rendszer mondta — Belgium szabadságát korlátok közé szorítja, a megegyezést lehetetlennek látom.** A legfőbb nehézséget Elzász, Belgium, Lengyelország és a kártalanítás kérdése fogja okozni. Arról, hogy hadisarcról ne legyen szó, hamar létrejöhet a megegyezés, de az elpusztított vidékeknek szóba kárpótlást az entente mindenestre követelni fogja. Nekem is az a felfogásom, hogy Belgiumnak az okozott károkért kárpótlás jár és a központi hatalmaknak az elsüllyesztett hajók árát is meg kell fizetniük. A békekötésnél a semleges államokat is megilleti a beleszólás joga.

Minden magyar ember kötelessége, hogy tehetségéhez képest hadikölcsönt jegyezzen!

Magyar hölgyek, szervezkedjétek!

Az ifju királyi pár tudvalevően a rokkantak és hadiözvegyek, illetve az erdélyi kárvalottak felsegítésére adományozta azt a koronázási ajándékot, melyet öfelsegeiknek a nemzet fölajánlott. De meglehet állapítani, hogy a háborús idők alatt a könyörületeség, jótékony-sági hajlam és adakozási kedv nemcsak a legfelsőbb körökben, hanem az ország népeinek minden rétegében állandóan ébren volt és idő-ről-időre szinte csodákat művelt. Vak katonáknak, rokkantoknak, Augusztá-alapnak, el-lenségtől feldult községek károsultjainak milliók és milliók gyűltek össze a résztvevő közön-ség önkéntes adományából. Böven omlottak a pénzádományok a gyermeknapi és tüdőbetegek részére való gyűjtések alkalmain is. Mindezek az eredmények temérdek szenvedést enyhítettek és tenger sok könnyet száritottak fel, mindazonáltal még ennél is eléggé nem dicserhető jótékony-ságnál is bizonyos tekintetben fontosabb és előbbre való a hadikölcsönjegy zés, mert míg a közjótékony-ság csak egyes szerencsétlenek vagy egyes országrészek ügyét szolgálja, a hadikölcsön az egész országot, az egész nemzetét. Így például nemcsak a rokkant katonákat, hanem az egészségesekeket is, akik a harcsteren küzdenek.

A gyűjtésekben köztudomáslag hölgyeink szoktak egymással vetélkedő fáradhatatlan buzgalommal és leleményességgel, sokszor páratlan sikerrel résztvenni. Most ezt a buzgalmat átláthatóan a hadikölcsön eredményének fokozására, olyanformán, hogy adakozók pénzádományai helyett hadikölcsönalíráásokat gyűjtenének. A hadikölcsön nem jótékony-ság, hanem hasznos üzlet, tehát senki sem mondhatja még tréfából sem, hogy őt a hölgyek megpumpolták.

Különösen most, hogy a fürdőzési és nyaralási időszak megindult, ajánljuk lelkes hölgyeinknek: álljanak össze, szervezkedjenek hammarosan és gyűjtsenek hadikölcsönalíráso-kat. Jó példával maguk is előjárhatnak.

Üdonságok.

• **Kolozsvár és az új termés.** Kolozsvár város tanácsa felterjesztést intézett a kormányhoz és ebben elpanaszolja, hogy a város lisztellátása az elmúlt gabonaévadban igen hiányos és rendetlen volt, aminek, szerinte, a Haditermény Részvénytársaság az oka. A felterjesztés elmondja, hogy Kolozsvárnak két nagy gőzmalma van és mégis több ízben megtörtént, hogy a Haditermény rendelkezése folytán a kolozsváriak más városokból kapták a lisztet. Kolozsvár városa engedelmet kér a kormánytól arra, hogy az új termésből a város lakossága a Haditermény hatáskörétől függetlenül az ország egész területén beszerezhesse egész évi gabonaszükségletét.

A tüdőbeteg gondozó szolgálata. A városi tanács kiutalta a tüdőbeteg gondozó intézetnek 5000 korona felévi segélyt és elhatározta, hogy az államsegély ügyében sürgető felterjesztést intéz a belügyminiszterhez.

Dr. Rónay György bűnpöre. A debreceni törvényszék büntető tanácsa tegnap folytatta dr. Rónay György miniszteri segéd fogalmazó bűnügyét. A tegnapi nap is a beidézett tanúk kihallgatásával telt el.

Tilos a divat a hivatalnoknőknek. Aradról jelentik: Zubor Andor adóügyi tanácsnok észrevette, hogy a hivatalnoknők a mérhetlen drágaság ellenére is selyembluzban írják az aradi adókönyvekbe a kalkulációkat. Elrendelte tehát, hogy a tisztviselőnőknek a hivatalban csak egyszerű perkalruhát szabad viselniük, sőt a divatos frizuráktól is eltiltotta őket, valamint a parfümök illatát is kiűzte az aradi városháza adóügyi osztályából.

Segélymagszavazás. A városi tanács ötven korona segélyt szavazott meg a hamburgi osztrák-magyar egyesületnek, amely sok magyar honosi támogat.

Felvételi engedély az egyévi önkéntes karpaszomány viselésére feljogosítottak számára. A honvédelmi miniszter az ismételt pótszemle alkalmával fegyveres népfőkelési szolgálatra alkalmasnak talált és az egyévi önkéntes karpaszomány viselésére feljogosított 1867—71. évi születésű népfőkelésre kötelezetteknek, nemkülönbön a kivételes szemle alá vont és az egyévi önkéntes karpaszomány viselésére feljogosított népfőkelésre kötelezetteknek a háború tartamára a közös hadseregbe és a honvédségbe való önkéntes belépés és csapattest választása tárgyában folyó év június hó 5-én, 11.948 elm., B/1917. szám alatti kelt rendeletét, tekintettel az előrehaladt időpontra, a cs. és kir. hadügyminiszterrel egyetértőleg odamódosította, hogy a felvételi engedély megadása iránt folyó évi június 28-ig benyújtott folyamódványok is még elfogadandók és tárgyalandók. Ennélfogva ugyanezen rendeletnek az a pontja, hogy felvételi engedélyeket csak az ugyanazon születésű évfolybeli népfőkelésre kötelesek bevonulása napját közvetlenül megelőző napon lehet adni, odamódosul, hogy a felvételi engedélyeket június hó 28-ik ki lehet adni.

A vegykísérleti állomás áthelyezése. A miniszter nem járult hozzá a városnak azon kívánságához, hogy a vegykísérleti állomást a Pallagról a városba behelyezzék. Ezt a tanács tudomásul vette.

Meghosszabbított alapítvány-élvezet. A városi tanács Simon Károly és Molnár Andras bölcsészettan hallgatóknak a Ferenc József alapítvány élvezését az 1917—18. iskolai évre szigorlatuk idejére is, meghosszabbította.

Két öngyilkosság. Tegnap két öngyilkosságról is tettek jelentést a debreceni kir. ügyészségnek. Hajduszoboszlón Zubó Ferencné nevű asszony felakasztotta magát és hasonló módon végzett magával Vámospercsen Bagi Ferenc 56 éves földműves is. A kir. ügyészség mindkét esetben megadta a temetési engedélyt.

A diakonissza-otthon biblia órája (Ref. Ispótlály) ma, 22-én d. u. 5 órakor előadást tartanak: dr. Vargha Gyuláné, a volt államtitkár neje és Pauer Irma afrikai misszionáriusnő. Érdeklődőket szívesen látnak. Belépti-díj nincs.

Kereskedelmi tanfolyamot kitűnően végzett két fiatal leány bármely elsőrendű iró-dában állást keres. Cim a kiadóhivatásban.

Halálhír. Vettük a következő gyászjelentést: Mélyszégyen fájdalomtól, lesújtott szívvel, de Isten bölcs akaratán megnyugodva tudatjuk, hogy felejtetetlen jó anyám, anyósom, nagymamánk, nevelő anyánk és szeretői tokon: néhai özvegy Sipo Teréz szül. Kocsis Terézia áldásos életének 83-ik, özvegyiségének 10-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentiségek ajtatos felvétele után, 1917 június 20-án esti 11 órakor csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi részét 1917 június 22-én délután 3 órakor fogjuk a Rákóczy-utca 43-ik szám alatti lakasunkról a római kath. egyház szereltartása szerinti ima után, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Vég-tisztességtételére rokonainkat, barátainkat, jó ismerőseinket fájdalommal szíven meghívjuk. Debrecen, 1917 június 21-én. Az örök világosság fényes-kedjék neki! Gyászolják: Egyetlen leánya: Sipo Terézia és férje Stein László. Unokái: Ifj. Stein László (harcstérben), Erzsébet és Margit. Nevelt leányai: Széll Jullánna férjével Szabó Imrével, Kocsis Mária férjével Csordás Kálmánnal és gyermekeivel. Száma: közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Csurka „Kegelet” temetkezési intézt, Kossuth-utca 8. sz., rendezi.

Tilos a burgonya postal szállítása. A kereskedelemügyi miniszter a buza-, rozs-, árpa-, tengeri- és rizs-liszt, azonkívül mindennemű szalonna, hár, zsír és sertés-hus postal forgalmának korlátozásáról kiadott rendeletben foglalt minden rendelkezést kiterjesztette a burgonyára is. E szerint a magyar szent korona országainak területén kívül fekvő helyekre burgonyatartalmu csomagokat postán szállítani tilos. Ez a rendelet július 1-én lép életbe.

Elemi osztályos gyermek tanítását a szünidő alatt elvégzi Molnár Irén okl. tanító Jókai-utca 50.

Az izz. hitközségi tagok figyelmébe!
Fischer Henrik főkántor hadbavonulása miatt a Deák Ferenc-u. templomban a szombat délelőtti fél 11 órai főistentisztelet — további intézkedésig — nem tartatik meg, csak a Haskomoh reggel fél 8 órakor lesz megtartva.

Köszönetnyilvánítás. Azon közeli és távoli rokonok, barátok és jóismerősök, akik felejtethetetlen emlékü férjem temetésén jelenlétükkel részt vettek és nehéz fájdalmainkban velünk együtt osztoztak, ez uton fogadják érte hálás köszönetünket. özv. Biró Jánosné és családja Csapó-utca 105. sz.

Felvétel a Svetits-intézeti tanítónőképzőbe. A felvétel folyamodás utján történik. Az I. évfolyamba folyamodnak azon 14. évet betöltött leányok, akik a polgári, felsőbb leányiskola, leánygimnázium IV. osztályát általános jó eredménnyel végezték. A folyamodás határideje június 28. Elkészett folyamodványok nem fogadhatók el. A bélyegtelen folyamodvány felszereléséhez szükséges: 1. keresztlevél (születési bizonyítvány), 2. iskolai, 3. orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó tanítói pályára alkalmas. A folyamodvány a főtisztelendő egyházmegyei főhatósághoz címzendő, de az intézet igazgatójához küldendő. A kérvény elintézéséről július elején megy értesítés. A főlvevők szeptember hónapban zenei hallásukról vizsgálatot tesznek és csak ennek sikeres kiállása esetén végérvényes a főlvétel. Az igazgatóság.

Gábor Andor összes művei, Vengerkák 3.—, Glyn Elíonor: Evangélium változásai 2.50, Surányi: Trianoni páva 4.—, Ujhelyi N.: Tabán 4.—, legújabb könyvkiadások kaphatók Apollónnál, Szent Anna-u. és Varga-u. sarkán.

Édes, mézes ürmés kapható Márkus Jenő „Gambrius” éttermében.

Somossy László cég, Hajdúvármegye szállítója. A Debreceni Házlár gyönyörű készítményeinek kizárólagos raktára. Blousok, ruhák, párnák, kiegészítők, stb., stb. Tekintse meg a kirakatot.

12101—1917.

Pályázati hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tanácsa ezennel pályázatot hirdet:

1. A koronázási jubileum alapítványból két 600—600 koronás ösztöndíjra;

2. A Meszema Sándor alapból egy 600 koronás, kezdő iparos által első műhelyfelszerelésre fordítható, vagy már berendezett műhely újabb géppel bővítésére felhasználható segélyre; továbbá két 300—300 koronás ipari tovább képzésre menő ifjak segélyére.

A koronázási alapítvány ösztöndíjaira pályázhatnak rajztanár-képző vagy iparművészeti iskolába járó, vagy oda készülő növendékek.

A Meszema alapítványból a 600 koronás segélyre kezdő iparosok, első felszerelésük beszerzésére, vagy meglévő műhelyük fejlesztése érdekében, a 300—300 koronás segélyre azok, kik valamely külföldi műhelyi központban, vagy a budapesti felső ipariskolában kívánják magukat tovább képezni.

A pályázati kérvényhez csatolni kell a képzőművészeti ösztöndíjért pályázóknak végzett tanulmányaikról szóló iskolai, továbbá születési és illetőségi bizonyítványt, saját rajzokat és festményeket.

Az ipari felszerelési segélyért pályázóknak; illetőségi bizonyítványt, ipar engedélyt, a kereskedelmi kamarától ajánló levelet és annak a műhelyi felszerelésnek a leírását, melyet megvenni kívánnak.

Az ipari tovább képzési segélyért pályázóknak csatolni kell anyakönyvi kivonatot, illetőségi bizonyítványt, szabaduló levelet. Kérvényükben megjelölendő a hely, hova tovább képzésük végett menni fognak.

Az így felszerelt kérvényeket **f. év. július 10-én, déli 12 óráig** kell a városházánál, a polgármesteri titkári hivatalban beadni, rug a rajzok, festmények I. emelet 33. sz. a. terendők le.

Debrecen, 1917. június hó 18-án.

358

A városi tanács.

„BIKSZÁD” gyógyfürdő,
nyitva június 1-től.
Teljes üzemben, állandó fürdőorvos, ivókúra, meleg ásványvíz és szénasavas fürdők, hidegvízgyógyintézet, inhalatórium. Ellátásról minden tekintetben gondoskodva van. Vendéglő és tejjazdaság az igazgatóság házi kezelésében. Napi ellátás: 14 korona. (Reggeli, ebéd, vacsora.) — Felvilágosítást készséggel nyújt az igazgatóság. 454
BIKSZÁD (Szatmár-m.) TELEFON: 1. sz.

10 waggon „Hófehér”
prima darabos
barátkai mész

azonnali szállításra kapható:

POLLÁK ZSIGMOND r.-t. Telefon 4 41.

Nyomdásztanoncok és munkáslányok

felvétetnek a városi nyomdában.

A tasnádi határban fekvő u. n. Kékes pusztán 400 magyar hold területű, legnagyobb részét prima kaszáló és legelőből álló lirtokunk

jutányos áron és igen kedvező fizetési feltételek mellett eladó. :-

Felvilágosítást készséggel nyújt a nagykarolyi Kereskedelmi és Iparbank r.-t. igazgatósága, Nagy károly. 470

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szóig egy korona. Minden további szó tíz fillér. A vasárnapi szám részére feladott legkisebb apró hirdetés tíz szóig egy korona husz fillér. Minden további szó tizenkét fillér.

Ajánlat

Paczeltnei kapható kültetésre — Salvia, Petunia, Begonia, Vanilia, Málva. És naponta friss tők! 8205

Kész gyermekruhák nagy választékban olcsón kapható, egy szintén gyermekfűzők, — ritkulók, zsebkendők, — stb. pamutúzáradásával. Piac-u. 77. szám. — Kézimunka üzletben. 8259

Intelligens szerény leány ajánlkozik gyermek mellé, — vagy házi kisasszonynak. Cím: Szatmár-m. Hunyadi-utca 61. Sándor Istvánné. 179

Uri nőknek mindeféle női ruhákat készítek. Rákóczy 41. 8161

Kékkő, rézminőségű olcsón kapható, Kerekes Géza-u. 4. 8004

Kiadó főutcán, különbejáratú két butorozott utcai erkélyes szoba, előszobával és egy butorozott különbejáratú szoba, — Hatvan-utca 2. 8203

Kovács készpénz és tűzifa kapható Szentes Rezső, Hungária malom mellett — Telefon 945. 8244

Legújabb mellék, gobelin képpel és festve megérkeztek. Piac-u. 77. sz. Kézimunka-üzletben. 8258

Egy elegáns butorozott utcai szoba azonnal kiadó Simonffy-u. 39. 8263

Kereslet

Kis kocsist, fiatal fiút konvencióra, vagy készpénzre azonnal felvételre. Egy erős jó ígés szerelést eladunk. Lászlák — Bankja Kossuth-u. 17. 8256

Cépez elsőrendű. szakképzéssel. minden géphez ért. Állandó állást keres Cím: Kiadóhivatalba.

Elektrotechnikus műszerész tanuló és gyakornok felvétetnek Földvárinnál, Széchenyi-utca 55. 7912

Egy napszámos vagy erős napszámos fiú felvétetnek Krisch Károly esztergályos nagyraktárban. Hunyadi 13. Telefon 12—18. 7936

Arató kerestetik, két kaszával Hatvan-utca 2., első emelet. Weisz. 8202

Kárpolinál fodrász segéd azonnal felvétetnek. Árpád-tér 45. 8210

Munkáslányok jó fizetéssel azonnal felvétetnek. Teleki-utca 100. 8220

Komoly leány, ügyes, megbízható, jó megjelenésű, órák üzletbe állandó alkalmazásra felvétetnek. Cím: Kiadóhivatalban. 8230

Városi tejjazdaság központja, mosogató asszonyt keres, azonnali belépésre. 8262

Kevégyártó segéd jó fizetéssel felvételre. Nagy Imre, — Erzsébet-ut 17. 8242

Kaucióval rendelkező kisasszony, vagy fiatal asszony felvétetnek az Urania cukrászdában. Jelentkezni: Széchenyi-utca 16. sz. 8248

Elvesztette egy nagycsaládú nő — csúrtörökön délelőtt lila bőrtárcsáját, összes pénzével együtt a Rákóczy-utca felől a Dégenfeldt-ig. Kéri a könyörületes megtalálót, juttassa a pénzt, illő jutalom ellenében a rendőrségre, hogy ezáltal egy családot a legnagyobb nyomorúságtól megmentesen. 8250

Takarítónő felvétetnek lakás és fizetésért. Szappanos-utca 16. 8251

Vennék 15 köteg nádat, ha — ócska is. Jólsvay, Egyetkerti 3. 8234

Leány, irodába felvétetnek. Irasbéli ajánlatok Klein Ignác fűszerüzletében kerestetnek. 8237

Moskókat keresek megvételre, naponta elhordásra. — Jólsvay, Egyetkerti 3. 8235

Egy kintő fiú és kintő leány felvétetnek. Kézimunka üzlet. Piac 40. 8252

Berger névre kiváltott, tévedésből elcsesztett fehér bluzt kérem visszahozni. Wacha, Simonffy-u. 55. sz. 8260

Wekerről egy 8 éves szőke G. I. jegyző leány elbitorogott nyomára vezető illő jutalomban részesül. Singer Lajos, Debrecen. — Ferenc József-u. 10.8261

Aranyat-üzüstöt, brilliánst, zalogjegyet vesz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Tennisz-verő használtat veszek. Kossuth 13. 8249

Varró leányt, esetleg házi varrónót magas fizetéssel felveszek. Goldstein Piroska, Szent-Anna-u. 32. Ugyanott tanuló vagy kintő leány fizetéssel felvétetnek. 8254

Eladás

Eladó egy jókarban levő két-szárnyú ajtó és egy ablak (nagyobb méret) — Megtekinthető Vörösmarti-utca 4. sz. a., 9 háztulajdonosnál. 8196

Egy gyönyörű, szelíd 3 éves özlök sürgősen eladó és egy remek patkányfogó kutya. Rákóczy-u. 65. 8216

Építőtől kikerült többféle nagyobb és kisebb ajtók, eltolók. Értekezhetni: Lindenfeld J. Jenő fűszer és gyamatár — nagykereskedésben, — Dégenfeldt-tér 7. 8219

Tetőcserep hajdusovátai néven ismert ötven ezer darab, most égetett elsőrendű sima tetőcserep van — eladó. Cím: Kiadóhivatal megmondja. 175

Eladó a Bethlen-u. 9 és Szent Anna-u. 20. sz. ház. — Értekezhetni a Kölcson-szégyelyben. 8246

Homokkerten 2 szoba és melléképületekkel álló új épület, föld szelől földdel kedvező fizetési feltételek mellett eladó, a Kölcson-szégyelyben. 8245

Varrógép eladó. Hatvan-utca 20. sz. 8241

Eladó kintő grammaffon, 100 szelével-szebb lemezzel „Sanitás” szobai gőzfürdő, villanyvilágítás, áramelosztó órák, fűtőtestek és egy modern szalvétaprens. Cím: a kiadóhivatalban. 8240

Eladó 3 öt méter hosszú drágán fa, 15 szál deszka, Szatmár-telep, Kálmán-utca 33. 8233

Eladó Arany János-utca 21. számú modern magán ház, mely 5 szoba, fürdő szoba, egyeb. melléképületekkel áll. Értekezhetni: Debrecen Gazdák Bankjában, Kossuth-u. 17. 8255

Szép ószi káposzta, vres káposzta palánta eladó. — Tócskerti, Margit-utca 8. 8236

Eladó a vasúti állomáson 1 waggon mész. Értekezhetni Bethlen-utca 68. sz. alatt. 8238

Mészhomoktöglagyár mely Debrecen belterületén egy gőz három szarvú kazánmal van el látva, 24 hold földdel körülvéve, teljesen felszerelve eladó, esetleg az összes gép berendezések külön is eladók. Értekezni Debreceni Gazdák Bankjában. 8237

Oska butorok, gazdasági eszközök, cimbalom, hintó szerszámokkal eladó. — Szappanos 12. 8253